

BOKFÖRING AV ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR OCH BERÄKNING AV AVSKRIVNINGAR ENLIGT PLAN I EKONOMISKA FÖRSAMLINGSENHETER

Ämbetskollegiet 17.6.2020

Röd text = ändring eller tillägg till tidigare anvisning

INNEHÅLL

1.	INLEDNING.....	1
2.	AVSKRIVNINGSPLAN.....	1
2.1.	Värdegrund för och beräkning av avskrivningar.....	2
2.1.1.	Anskaffningsutgift och restvärde för bestående aktiva.....	2
2.1.2.	Anskaffningsutgift som täckts med bidrag eller annan finansieringsandel.....	2
2.1.3.	Anskaffningsutgift som täckts med investeringsreserv eller -fond.....	2
2.1.4.	Aktivering av grundförbättringsutgift.....	3
2.1.5.	Anskaffningsutgift för en tillgång som tillverkats för eget bruk.....	3
2.2.	Avskrivningstidens längd.....	3
2.3.	Att påbörja och avsluta avskrivningar.....	4
2.4.	Avskrivningsmetod.....	4
3.	ÄNDRING AV AVSKRIVNINGSPLANEN.....	5
3.1.	Ändringar i förväntningarna.....	5
3.2.	Sammanslagning av ekonomiska församlingsenheter.....	5
4.	AVSKRIVNINGAR ÖVER ELLER UNDER PLAN.....	6
5.	FÖRSÄLJNING AV ANLÄGGNINGSTILLGÅNG.....	6
6.	BOKFÖRING AV ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR.....	6
6.1.	Bokföring av tillgångar som ska bokföras som kostnader genom avskrivningar.....	6
6.2.	Bokföring av tillgångar som ska bokföras som årskostnader (lösöresförteckning).....	7
7.	BOKSLUTSUPPGIFTER SOM GÄLLER AVSKRIVNINGAR.....	7
7.1.	Resultaträkning.....	7
7.2.	Balansräkning.....	8
7.3.	Noter till bokslutet.....	8
7.4.	Balansspecifikationer.....	9

1. INLEDNING

Syftet med denna anvisning är att uppdatera anvisningarna om bokföring av anläggningstillgångar och beräkning av avskrivningar som gavs i Kyrkostyrelsens cirkulär nr 10/2005. När man följer anvisningen om bokföring av anläggningstillgångarna återfinns behövlig information om församlingens utgifter med lång verkningstid, fördelas investeringarna korrekt som räkenskapsperiodernas kostnader under sin verkningstid och ger resultaträkningen en korrekt bild av församlingens ekonomiska situation under räkenskapsperioden.

Enligt 18 § i modellen till ekonomistadga för ekonomiska församlingseenheter ska bokföringen av fast egendom hanteras med Kyrkans servicecentralers system. Anskaffningsutgiften för tillgångar som hör till de materiella tillgångarna och väntas generera inkomst under flera räkenskapsperioder avskrivs enligt plan så att den kostnadsförs på respektive räkenskapsperiod under sin verkningstid (BokfL 5:5,1). Kyrkofullmäktige godkänner grunderna för avskrivningar enligt plan och fastställer aktiveringsgränsen för anläggningstillgångar som ska redovisas i balansräkningen. Kyrkorådet/kyrkorådets ekonomisektion ger anvisningar om hur lösöre tas ur bruk.

Investeringar aktiveras i balansräkningens bestående aktiva. Under bestående aktiva noteras poster som är avsedda att ge inkomst (= vara i serviceproduktion) under fler än en räkenskapsperiod. När en investering ger församlingen inkomst (= är i serviceproduktion) under två räkenskapsperioder, uppfyller anskaffningen kriteriet om "flera räkenskapsperioder". Församlingen fastställer med beaktande av väsentlighetsprincipen en nedre gräns i euro för vilka anskaffningar som ska bokföras som investeringar och aktiveras i balansräkningen som bestående aktiva.

Församlingen bestämmer själv hur stora anskaffningar eller projekt som ska aktiveras i balansräkningen eller redovisas som kostnad i resultaträkningen. Som aktiveringsgräns rekommenderas minst 10 000 euro, men i stora församlingar kan gränsen vara klart högre.

Den ekonomiska församlingseenhetens storlek, en ökning eller en minskning i antalet medlemmar samt nyligen gjorda investeringar och kommande investeringsbehov påverkar fastställandet av rätt avskrivningsnivå. Eftersom investeringar ökar avskrivningsbeloppet i resultaträkningen måste det ökade årsbidragsbehovet beaktas då investeringarna planeras. För ett balanserat utvecklingsarbete i församlingen bör investeringarna fördelas jämnt över åren och decennierna.

De ekonomiska församlingseenheterna ska iaktta dessa uppdaterade anvisningar från och med räkenskapsåret 2021.

2. AVSKRIVNINGSPLAN

Anskaffningsutgifterna för investeringar aktiveras i balansräkningens bestående aktiva och tas upp under sin verkningstid som kostnad genom avskrivningar enligt plan.

Med avskrivningar enligt plan avses avskrivningar som församlingen gör på bestående aktiva enligt en i förväg fastställd plan oberoende av resultatet för räkenskapsperioden. Avskrivningsgrunder är utöver anskaffningsutgiften även den ekonomiska livslängden.

Kyrkofullmäktige/gemensamma kyrkofullmäktige godkänner grunderna för avskrivningar enligt plan och bestämmer gränserna i euro för de poster som ska aktiveras i balansräkningens bestående aktiva. Vid sammanställandet av avskrivningsplanen är det ändamålsenligt att, med beaktande av väsentlighetsprincipen, fästa särskild uppmärksamhet vid fastställandet av rätt avskrivningstid- och metod för de i euro mätt största tillgångarna och grupperna av tillgångar.

För mindre tillgångar kan avskrivningsplanen upprättas så att bestående aktiva indelas enligt väsentlighetsprincipen i olika grupper baserat på avskrivningstid och avskrivningsmetod. Då ska grunderna för de planliga avskrivningarna fastställas gruppvis.

I bestående aktiva inkluderas immateriella och materiella tillgångar samt långfristiga placeringar som har anskaffats för att möjliggöra församlingens verksamhet. Bland bestående aktiva aktiveras tillgångar som fungerar som produktionsfaktorer under flera räkenskapsperioder. I ekonomiska församlingseenheter är syftet med anskaffning av produktionsfaktorer oftast att producera tjänster.

På anskaffningsutgifter för aktier och andelar samt andra långfristiga placeringar görs inga avskrivningar enligt plan.

Om förväntningarna på inkomst t.ex. av aktier som hör till långfristiga placeringar på ett bestående sätt blivit mindre än anskaffningsutgiften i bokföringen, och denna differens enligt god bokföringssed ska betraktas som väsentlig, bör anskaffningsutgiften för aktierna bokföras som kostnad genom avskrivningar till den del som motsvarar avsaknaden av förväntad inkomst.

2.1. Värdegrund för och beräkning av avskrivningar

Med värdegrunden för avskrivningarna avses det belopp i euro som bokförs genom avskrivningar som kostnad. Värdegrunden är i sista hand anskaffningsutgiften för en tillgång bland bestående aktiva med avdrag för tillgångens restvärde.

2.1.1. *Anskaffningsutgift och restvärde för bestående aktiva*

Anskaffningsutgiften för anläggningstillgången är avskrivningsgrunden. Med anskaffningsutgift avses de rörliga utgifterna för anskaffning och tillverkning av en tillgång (BokfL 4:5,1). Om de fasta utgifterna i anslutning till anskaffningen och tillverkningen av en tillgång är väsentliga jämfört med anskaffningsutgiften, får även de fasta utgifternas andel räknas in i anskaffningsutgiften (BokfL 4:5,2). Om fasta utgifter tas med i anskaffningsutgiften, bör församlingseenhetens interna redovisningssystem producera tillräckligt tillförlitlig information om hur de fasta utgifterna fördelas på olika tillgångar. Om den mervärdesskatt som ingår i anskaffningsutgiften för bestående aktiva inte får avdras vid uträkningen av den skatt som redovisas till staten, ska även omsättningsskattens andel av anskaffningspriset räknas med i anskaffningsutgiften.

Genom avskrivningar enligt plan bokförs anläggningstillgångens hela anskaffningsutgift och eventuella restvärde som kostnad. Med restvärde avses tillgångens sannolika överlåtelsepris när livslängden går ut. Så kallade minnes-euro lämnas inte längre kvar i bokföringen av anläggningstillgångar när tillgångens avskrivningstid har gått ut.

2.1.2. *Anskaffningsutgift som täckts med bidrag eller annan finansieringsandel*

Kyrkans centralfonds bygg- eller utvecklingsbidrag samt t.ex. EU-finansiering för en investeringsutgift bokförs som avdrag på den aktuella anskaffningsutgiften. Anskaffningsutgiftens belopp efter avdrag för bidrag eller finansieringsandel är värdegrunden för beräkningen av avskrivningen.

2.1.3. *Anskaffningsutgift som täckts med investeringsreserv eller -fond*

När anskaffningsutgiften för bestående aktiva täcks helt eller delvis med en investeringsreserv eller -fond, utgör hela anskaffningsutgiften ändå värdegrunden för de planliga avskrivningarna. Om en investeringsreserv eller -fond används för att täcka anskaffningsutgiften innebär detta i allmänhet en ökning av avskrivningsdifferensen

som tas upp bland aktiva i balansräkningen. Om en investeringsreserv eller -fond används för att täcka anskaffningsutgiften innebär detta i allmänhet en ökning av avskrivningsdifferensen som tas upp bland aktiva i balansräkningen. Motkonto för minskningen av en ackumulerad avskrivningsdifferens i balansräkningen är minskningen av avskrivningsdifferensen i resultaträkningen.

2.1.4. *Aktivering av grundförbättringsutgift*

Grundförbättringsutgiften för en tillgång som aktiverats bland bestående aktiva bokförs som en egen balanspost i samma grupp av tillgångar. För separat aktiverade grundförbättringsutgifter fastställs en egen avskrivningsplan.

Grundförbättringsutgiftens verkningstid kan t.ex. vara densamma som den återstående ekonomiska livslängden för den grundförbättrade tillgången.

Hyreskostnaden för hyrda lokaler som används tillfälligt i samband med grundförbättringsprojekt är en utgift i driftsekomin som ska redovisas i resultaträkningen. En sådan kostnad ska inte förenas med projektinvesteringen och aktiveras i balansräkningen. Likaså hör kostnader för att riva en gammal byggnad och städa upp tomten efteråt inte en investering utan kostnader som ska redovisas i resultaträkningen.

2.1.5. *Anskaffningsutgift för en tillgång som tillverkats för eget bruk*

När en ekonomisk församlingenshet tillverkar en anläggningstillgång (t.ex. en byggnad eller en fast konstruktion) för eget bruk, ska de rörliga utgifterna som föranletts av tillverkningen bokföras som anskaffningsutgift.

Utgifter för material och tillbehör som använts vid tillverkningen, installationer och entreprenader samt andra köp av experttjänster bokförs som anskaffningsutgift så, att de rabatter som erhållits på inköpspriserna samt den avdragsgilla och återställbara mervärdesskatten minskar beloppet av de utgifter som räknas med i anskaffningsutgiften.

I anskaffningsutgiften för en tillgång som tillverkats för eget bruk kan man inkludera löner till personer som är i församlingens tjänst jämte lönebikostnader, om dessa personers arbetsinsatser har fördelats på den aktuella tillgången i arbetstidsbokföringen, samt om dessa fasta utgifters andel är väsentlig i förhållande till den övriga anskaffningsutgiften. Som grund för arbetstidens anskaffningspris kan man använda de aktuella personernas genomsnittliga månads- eller timlöner, på vilka tillkommer genomsnittliga lönebikostnader. Anskaffningspriset för arbetet ska även inkludera en genomsnittlig andel av sociala löner, t.ex. semesterlönen.

2.2. *Avskrivningstidens längd*

Investeringsutgifter som har aktiverats i balansräkningen ska avskrivas under sin verkningstid. Med verkningstiden avses den ekonomiska livslängden för tillgången. Den ekonomiska livslängden är i allmänhet kortare än den tekniska livslängden. Anskaffningsutgiften för en tillgång ska periodiseras som kostnader genom avskrivningar längs den ekonomiska livslängden. När den ekonomiska livslängden går ut är anskaffningsutgiften oftast avskriven till fullo. En investering som aktiverats i balansräkningen avskrivs till fullo under avskrivningstiden; inget restvärde lämnas kvar.

Avskrivningstidens längd har stor betydelse för räkenskapsperiodens resultat och den ekonomiska ställning som balansräkningen visar på. En lång avskrivningstid medför ett bättre resultat för räkenskapsperioden än en kort avskrivningstid. Men å andra sidan ska församlingensheten inte genom onödigt långa avskrivningstider senarelägga ekonomiska belastningar i form av avskrivningar som ska täckas under kommande årtionden. Osäkerhet kring huruvida församlingens interna finansiering kommer att hållas stark och stora investeringsbehov inom den

närmaste framtiden talar för relativt korta livslängder. Enligt anvisningen för upprättande av bokslut ger räkenskapsperiodens resultat inte en riktig bild av församlingens ekonomi om avskrivningarna är avsevärt mindre än investeringarna under en längre period än verksamhets- och ekonomiplanepreioden.

Hur livslängden för tillgångar som hör till bestående aktiva fastställs beror på de individuella omständigheterna i församlingen. Den ekonomiska livslängden fastställs utifrån den erfarenhet man har av motsvarande tillgångar i motsvarande bruk. Den ekonomiska livslängden ska fastställas med iakttagande av försiktighetsprincipen.

Om man räknar med att inkomsten från de tillgångar som bokförts bland bestående aktiva kommer att minska avsevärt mot slutet av den ekonomiska livslängden, ska det beaktas i avskrivningsplanen. När man tillämpar den lineära avskrivningsmetoden är detta möjligt genom att man som grund för de planenliga avskrivningarna använder en avskrivningstid som är i viss mån kortare än den beräknade ekonomiska livslängden för tillgångarna. Framför allt om man tillämpar den lineära avskrivningsmetoden kan avskrivningstiden också av andra särskilda skäl vara kortare än tillgångarnas ekonomiska livslängd.

Också övriga utgifter med lång verkningstid, till exempel grundreparationsutgifter som gäller aktie- och hyreslägenheter, ska avskrivas under sin verkningstid. På grund av de speciella värderingssvårigheterna i anknytning till verkningstiden bör avskrivningstiden för andra utgifter med lång verkningstid fastställas till högst fem år.

Vid valet av avskrivningstid bör bland annat följande faktorer tas i beaktande:

- kommande års investeringar och planenliga avskrivningar som föranleds av dem, årsbidragsbehovet under de kommande åren, räkenskapsperiodens resultat, hur kassan räcker till och hur starkt det egna kapitalet är
- uppskattning av tillgångens livslängd (t.ex. *en maskin som används för att gräva gravar används 4 000 timmar*)
- kalkyl över finansieringsalternativ (lån som behövs för finansieringen jämte ränta)
- uppskattning av kommande grundförbättrings- och underhållsåtgärder (t.ex. byggnaden ska repareras mer grundligt om 15 år)

Den ekonomiska församlingens enhets investeringsplan på längre sikt bör innehålla en kalkyl över hur beloppet av avskrivningar utvecklas årligen ifall investeringsplanen genomförs.

2.3. Att påbörja och avsluta avskrivningar

Avskrivningarna på anskaffningsutgiften påbörjas då tillgången har tagits i bruk i församlingens verksamhet **och en tillbörlig anmälan om det har lämnats till Kyrkans servicecentral**. Till avskrivningstiden räknas till exempel inte en normal provkörningstid för maskiner som hör till bestående aktiva. En exceptionellt lång provdrift berättigar dock inte till senareläggning av avskrivningarna.

När en tillgång säljs, rivs osv. beräknas avskrivningarna för innevarande räkenskapsperiod ända till den sista dagen i månaden för den aktuella åtgärden.

2.4. Avskrivningsmetod

Med planenliga avskrivningar följer man med hur förmågan att generera inkomster eller producera tjänster hos en aktiverad tillgång minskar. Minskningen beror antingen på att tiden går eller på hur mycket tillgången används (substansavskrivning), eller på båda dessa faktorer. Avskrivningarna görs enligt planen oberoende av räkenskapsperiodens resultat. Avskrivningar enligt plan kan inte minskas eller ökas beroende på räkenskapsperiodens resultat.

Linjär avskrivning

Linjär avskrivning tillämpas i de ekonomiska församlingseenheterna. Vid linjär avskrivning beräknas avskrivningen genom att man fördelar anskaffningsutgiften på den uppskattade användningstiden. Vid fastställandet av avskrivningstiden ska man fästa särskild uppmärksamhet vid att avskrivningstiden ska vara tillräckligt kort och att metoden inte ska leda till en för låg avskrivningsnivå.

Avskrivning på basis av användning

Främst i fråga om naturtillgångar (t.ex. grustag) görs substansavskrivningar. Med det avses att anskaffningsutgiften för tillgången avskrivs allteftersom tillgången används eller säljs.

3. ÄNDRING AV AVSKRIVNINGSPLANEN

Eftersom upprättandet av avskrivningsplanen förutsätter att man kan förutse framtiden, kan det hända att man blir tvungen att göra ändringar i avskrivningsplanen om planen konstateras felaktig, till exempel för optimistiskt eller pessimistiskt upprättad. Om en ändring i avskrivningsplanen inverkar väsentligt på rörelseresultatet i församlingens bokslut eller på den bild som ges av församlingens ekonomiska ställning, ska ändringen meddelas i noterna till bokslutet. Då ska följande uppgifter framgå av noterna: motivering till ändringen av avskrivningsplanen, ändring i avskrivningstiden och avskrivningar av engångskaraktär som eventuellt orsakats av ändringen i avskrivningsplanen.

Kyrkofullmäktige/gemensamma kyrkofullmäktige ska alltid godkänna en ändring av avskrivningsplanen.

3.1. Ändringar i förväntningarna

Om förväntningarna på inkomst i anslutning till en aktiverad tillgång förändras väsentligt, kan man bli tvungen att ändra avskrivningsplanen. Avskrivningar och ackumulerad avskrivningsdifferens från tidigare räkenskapsperioder kan dock inte korrigeras. En ändring i avskrivningsplanen gäller bara planens avskrivningar för den räkenskapsperiod när ändringen görs och därpå följande räkenskapsperioder. Om förmågan att producera tjänster hos en tillgång som hör till bestående aktiva eller inkomstförväntningarna på denna försvagas väsentligt, ska man göra en engångsavskrivning. Då ändras tillgångens oavskrivna anskaffningsutgift så att den motsvarar en lägre förmåga att producera tjänster eller en mindre inkomstförväntning. En avskrivning av det här slaget ackumulerar inte avskrivningsdifferensen på samma sätt som en avskrivning som överträffar planen.

Man kan bli tvungen att göra ändringar i avskrivningsplanen också för att tillgången används i serviceproduktionen längre än beräknat. Då ska avskrivningsplanen ändras så att den oavskrivna anskaffningsutgiften periodiseras för avskrivning under en ny användningstid.

3.2. Sammanslagning av ekonomiska församlingseenheter

Om församlingar går samman innebär det nästan alltid att man måste justera avskrivningsplanen. Om en del av de bestående aktiva som är avsedda för serviceproduktion tas ur bruk eller om deras användningsändamål ändras till följd av sammanslagningen, ska avskrivningsplanen ändras på dessa punkter. Vid behov ska man göra en tilläggsavskrivning på den återstående icke-avskrivna anskaffningsutgiften. Om de församlingar som går samman har tillämpat mycket olika långa avskrivningstider eller olika avskrivningsmetoder är det skäl att ändra avskrivningsplanen så att den justerade avskrivningsplanen tillgodoser de förenade församlingarnas behov på bästa möjliga sätt.

4. AVSKRIVNINGAR ÖVER ELLER UNDER PLAN

Att man använder en investeringsreserv eller -fond för att täcka anskaffningsutgiften kan vara en grund för avskrivning över plan. En minskning av avskrivningsdifferensen innebär de facto avskrivningar under plan

Om en investering har täckts helt eller delvis med en investeringsreserv eller -fond, tas beloppet av den täckta anskaffningsutgiften upp i resultaträkningen och bland passiva i balansräkningen som en ökning av avskrivningsdifferensen. Om det finns aktiverad avskrivningsdifferens i balansräkningens passiva, ska man i resultaträkningen avdra de planenliga avskrivningarna genom att bokföra minskningen i avskrivningsdifferensen. I resultaträkningen tas räkenskapsperiodens sammanlagda planenliga avskrivningar upp som avskrivningar och korrigeras med ändringen i avskrivningsdifferensen. Ackumulerad avskrivningsdifferens får bokföras som minskning av avskrivningsdifferens i resultaträkningen högst till samma belopp som räkenskapsperiodens planavskrivningar. Att upplösa en ackumulerad avskrivningsdifferens så att den oavskrivna delen av anskaffningsutgiften ökar är inte förenligt med god bokföringssed.

Om avskrivningar över plan har gjorts på en såld anläggningstillgång och den ackumulerade avskrivningsdifferensen har följts upp per tillgång, ska de gjorda avskrivningarna rättas senast vid upprättandet av bokslutet genom att man från den ackumulerade avskrivningsdifferensen avdrar den sålda tillgångens andel och inkluderar den som en minskning av avskrivningsdifferensen i resultaträkningen.

5. FÖRSÄLJNING AV ANLÄGGNINGSTILLGÅNG

Försäljningsvinsten eller -förlusten för en tillgång som hör till bestående aktiva uträknas så att man från försäljningspriset först avdrar tillgångens oavskrivna anskaffningsutgift, från vilken man dessförinnan har avdragit avskrivningen för hela den aktuella räkenskapsperioden fram till den månad tillgången såldes. Hur försäljningsinkomsten av en anläggningstillgång fördelar sig icke-avskriven anskaffningsutgift samt på försäljningsvinsten eller -förlusten fås direkt från bokföringen av anläggningstillgångar.

Försäljningsvinster från bestående aktiva bokförs bland övriga rörelseintäkter på konto 382000 Vinst på försäljning av bestående aktiva. Försäljningsförluster bokförs bland övriga verksamhetskostnader på konto 492000 Förluster av försäljning av bestående aktiva.

6. BOKFÖRING AV ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Bokföringen av de ekonomiska församlingens enheternas bestående aktiva hanteras i Kyrkans servicecentrals system.

6.1. Bokföring av tillgångar som ska bokföras som kostnader genom avskrivningar

Följande uppgifter framgår av bokföringen av anläggningstillgångar:

- tillgångens identifikationsuppgifter, t.ex. beteckning och nummer,
- anskaffningsutgift,
- beloppet av bidrag eller annan finansieringsandel som erhållits för anskaffningen samt separat uppgift om det belopp av finansieringsandelen som eventuellt omfattas av återbäringskyldighet,
- tidpunkten för anskaffningen,
- avskrivningsmetod,
- avskrivningstid,
- investeringsreserverings-/fondens av anskaffningsutgiften.

Maskiner, inventarier och lösöre

Bokföringen av tillgångar som gäller maskiner, inventarier och annan därmed jämförbar lös egendom, samt fasta konstruktioner och anordningar, kan med beaktande av väsentlighetsprincipen även uppläggas per tillgångsgrupp, förutsatt att detta har endast ringa effekt på de planerliga avskrivningarnas storlek. För detta talar – när det gäller tillgångar av ringa värde – principen om ekonomiskt producerad information, enligt vilken nyttan av att uträkna planavskrivningar ska vara större än de därav förorsakade kostnaderna.

Övervakningen förutsätter att tillgångens belägenhet eller den som ansvarar för tillgången antecknas bland basuppgifterna om tillgången.

6.2. Bokföring av tillgångar som ska bokföras som årskostnader (lösöresförteckning)

De tillgångar som bokförs som årskostnader i resultaträkningen kan inte innehålla sådan egendom, vars allmänna utnyttjandegrad är så hög att särskild uppmärksamhet fästs vid kontrollen av den. Anskaffningsutgiften för egendom som bokförs som årskostnad införs på ett utgiftskonto som motsvarar utgiftens karaktär. Det rekommenderas att sådana tillgångar upptas i en separat förteckning över lösöre. På det sättet kan man ge en förteckning till exempel på egendom som gått förlorad i samband med skada och skapa möjlighet till kontroll av tillgångarna. I dessa förteckningar upptas **endast** tillgångar som har ett sådant ekonomiskt värde att det är skäl att separat följa upp användningen av dem.

Av bokföringen av anläggningstillgångarna borde i fråga om dessa tillgångar åtminstone följande uppgifter framgå:

- tillgångens identifikationsuppgifter (t.ex. beteckning, typ och nummer)
- anskaffningsutgift,
- tidpunkt för anskaffningen,
- var tillgången är placerad,
- **ansvarig person (som ansvarar för förvaringen av tillgången och följer upp behovet av service och reparation).**

7. BOKSLUTSUPPGIFTER SOM GÄLLER AVSKRIVNINGAR

7.1. Resultaträkning

Avskrivningar indelas i avskrivningar enligt plan och avskrivningar av engångsnatur. Som avskrivning upptas även en engångsavskrivning på tillgångar i bestående aktiva som beror på en ändring i avskrivningsplanen eller någon annan omständighet.

Som avskrivning upptas även en engångsavskrivning som beror på en ändring i avskrivningsplanen eller någon annan omständighet. I bokslutet redovisas avskrivningar som överskrider eller underskrider plan på raden Ökning (-) och minskning (+) i avskrivningsdifferens.

Avskrivningar enligt plan

Avskrivningarna i resultaträkningen omfattar, förutom avskrivningar enligt den av kyrkofullmäktige godkända planen, även avskrivningar av engångsnatur och tilläggsavskrivningar, till exempel rättelser av avskrivningar till följd av ändring i avskrivningsplan. Även små vinster och förluster från försäljning av tillgångar som hör till bestående aktiva kan redovisas bland avskrivningarna som en rättelse av planavskrivningar.

Avskrivningar av engångsnatur, som vid skrotning, bokförs på ett särskilt konto.

Nedskrivningar

I församlingsenheterna bokslut kan nedskrivningar bara göras på sådana bestående aktiva som vilka inga planenliga avskrivningar görs på. Återföringar av nedskrivningar bokförs på ett eget konto i resultaträkningen.

Ökning (-) eller minskning (+) av avskrivningsdifferens

Användningen av en investeringsreserv eller en investeringsfond innebär att den ändras till en avskrivningsdifferens, som under det år reserven används och under följande räkenskapsperioder dras av till högst beloppet av den planenliga avskrivningen av ifrågakarande anläggningstillgång under respektive räkenskapsperiod. **Avskrivningsdifferensen kan intäktnas snabbare än motsvarande de planenliga avskrivningarna eller på en gång som en hel tillgångsspecifik avskrivningsdifferens.**

Användningen av en investeringsreserv eller -fond för täckande av en investeringsutgift bokförs i resultaträkningen som en minskning (+) av reserven. När den ackumulerade avskrivningsdifferensen i balansräkningens passiva avdras årligen högst till beloppet av de planenliga avskrivningarna, bokförs motposten som en minskning (+) av avskrivningsdifferensen i resultaträkningen.

7.2. Balansräkning

Som bestående aktiva i balansräkning redovisas anskaffningsutgiften för immateriella och materiella tillgångar samt långfristiga placeringar minskad med planavskrivningarna.

Uppskrivningsmöjligheten gäller bara mark- och vattenområden som hör till bestående aktiva samt värdepapper. Förutsättningarna för uppskrivning anges i BokfL 5:17. Uppskrivning är en exceptionell bokföringspost och ska tillämpas med försiktighet. Värdeskillnaden ska vara väsentlig och bestående.

7.3. Noter till bokslutet

Noterna till bokslutet ska i tillämpliga delar följa bestämmelserna i kapitel 3 i bokföringslagen och kapitel 2 i bokföringsförordningen. Som noter ska presenteras de värderingsprinciper och värderingsmetoder samt periodiseringsprinciper och periodiseringsmetoder som har följts vid upprättandet av bokslutet (BokfL 2:2). Som värderings- och periodiseringsprinciper för anläggningstillgångarna meddelas hur tillgångarnas anskaffningsutgifter har beräknats.

Exempel: En anläggningstillgång har upptagits i balansräkningens enligt beloppet av anskaffningsutgiften med avdrag för avskrivningar enligt plan. Avskrivningarna enligt plan har beräknats utgående från en på förhand upprättad avskrivningsplan. Beräkningsgrunderna för avskrivningarna enligt plan har lagts fram i noterna till resultaträkningen i punkten Grunderna för avskrivningar enligt plan.

Noterna till resultaträkningen ska innehålla en redogörelse över grunderna för avskrivningar enligt plan och ändringarna i dem (BokfL 2:3,1 §). Som redogörelse för grunderna för avskrivningar enligt plan och ändringar i dem ges uppgifter om planavskrivningarnas beräkningsgrund (avskrivningsmetod, avskrivningstid) och ändringar i dem, specificerade på tillgångsgrupp, samt orsaken till ändringarna i avskrivningsplanen. Uppgifterna kan ges gruppvis även för byggnader och andra sådana tillgångar för vilka tillgångsbestämda avskrivningsplaner har upprättats. Ifrågakarande uppgifter kan också redovisas i samband med ovan nämnda värderings- och periodiseringsprinciper.

Exempel:

Redogörelse för grunderna till planenliga avskrivningar

För fastställandet av avskrivningar på anläggningstillgångar som utsätts för slitage har man tillämpat en i förväg upprättad avskrivningsplan. De planenliga avskrivningarna har beräknats utifrån anskaffningsutgifterna enligt den uppskattade ekonomiska livslängden. **Avskrivningsmetoden är linjär avskrivning.** Små anskaffningar av anläggningstillgångar vars anskaffningsutgift är under XXX euro har bokförts som årskostnader.

Följande noter till bestående aktiva ska läggas fram för varje balanspost:

- icke-avskrivet anskaffningspris vid ingången av räkenskapsperioden;
- ökning och minskningar under räkenskapsperioden samt överföringar mellan poster;
- räkenskapsperiodens avskrivningar enligt plan
- räkenskapsperiodens nedskrivningar och återföringar av dessa
- räkenskapsperiodens finansieringsandelar.

Sådana väsentliga tilläggsavskrivningar på immateriella och materiella tillgångar som är föremål för planenliga avskrivningar, vilka inkluderas i de planenliga avskrivningarna, ska specificeras i noterna till bokslutet.

Noterna till balansposterna i de bestående aktiva redovisas med följande tabell från servicecentralens system.

	Värde 31.12.xxxx	Ansk.	Ombokning	Avyttr	Avs/avyttr	Invest.stöd	Återf. nedskr.	Årets avskrivn	Värde 31.12.xxxx
Immateriella rättigheter									
Övriga utgifter med lång verkan									
Mark och vattenområden									
Begravningsväsendets materiella tillgångar									
Byggnader									
Fastakonstruktioner och anordningar									
Maskiner och inventarier									
Övriga materiella tillgångar									
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar									
Aktier och andelar									
Sammanlagt									

7.4. Balansspecifikationer

I balansspecifikationerna specificeras anläggningstillgångarna per tillgång vid räkenskapsperiodens utgång. I balansspecifikationerna redovisas också ökning och minskningar i anläggningstillgångarna specificerade per tillgång. **Vidare redovisas sådana tillgångar vars anskaffningsutgift redan har avskrivits enligt plan.**

Beloppet av den ackumulerade avskrivningsdifferensen som ska läggas fram under balansräkningens passiva och ändringar i den under räkenskapsperioden ska utredas i balansspecifikationerna, åtminstone specificerade enligt balansposterna för anläggningstillgångar och andra utgifter med lång verkningstid.

Rekommendation om planenliga avskrivningstider (2021)

Följande avskrivningstider är riktgivande för anskaffningsutgifter för materiella och immateriella tillgångar bland bestående aktiva. De år som anges nedan ska inte betraktas som absoluta antal år. Som avskrivningstid väljer man vanligtvis en kortare tid än den tid som tillgången kommer att användas i serviceproduktionen.

Observera att nya rekommendationer har getts om avskrivningstiderna.

REKOMMENDATION FÖR AVSKRIVNINGSTIDER FÖR BESTÅENDE AKTIVA

		ny
1.1 Immateriella tillgångar	tidigare	år
1. Immateriella rättigheter		
Användarrättighet till dataprogram (Uppdateringar av dataprogram bokförs som årskostnader)	2-4 år	3
2. Övriga utgifter med lång verkningstid		
Etablerings- och organisationsutgifter	2-5 år	3-5
Forsknings- och utvecklingsutgifter	2-5 år	3-5
Dataprogram	2-5 år	3-5
Övriga	2-5 år	3-5
1.2. Materiella tillgångar		
1. Mark- och vattenområden	avskrivningar räknas inte	ej avskrivn.
2. Begravningsplatser		
Utgifter med lång verkningstid i anslutning till begravningsväsendet (asfaltering, dataprogram)	3-5 år	3-5
Begravningsplatsernas mark- och vattenområden	avskrivningar räknas inte	ej avskrivn.
Begravningsväsendets övriga byggnader (förråd, bårhus)	10-15 år	8-10
Begravningsväsendets fasta konstruktioner och anordningar (staket, p	10-30 år	10-20
Begravningsväsendets maskiner och anordningar	4-10 år	3-5
Begravningsväsendets övriga materiella tillgångar (t.ex. byte av marksubstans)	enligt användningstid ingen avskrivning)	enligt användningstid ingen avskrivning
3. Byggnader		
Kyrkor	40-70 år	30-60
Församlingshem	30-40 år	15-25
Kapell	30-40 år	20-40
Begravningskapell	30-60 år	20-40
Läger- och kursgårdar	20-40 år	15-25
Bostadshus	20-40 år	15-25
Förvaltningsbyggnader och inrättningar	20-40 år	10-20
Service- och ekonomibygnader	10-20 år	10-15
Övriga byggnader	10-15 år	10-15
4. Fasta konstruktioner och anordningar		
Mark- och vattenkonstruktioner	15-30 år	10-20
Orglar	15-30 år	10-20
Övriga fasta konstruktioner och anordningar	10-30 år	5-15
5. Maskiner och inventarier		
Transportmedel	5-10 år	3-5
IT-utrustning	3-4 år	3
Övriga maskiner och inventarier	5-10 år	3-5
6. Övriga materiella tillgångar		
Naturtillgångar	avskrivning enligt användningstid	ej avskrivn.
Sakral-, värde- och konstföremål	avskrivningar räknas inte	enl. anv.